

ภาคหนึ่ง
สังคมวิทยาว่าด้วย อาชญากรรม

บทที่ 1 ความนำ

ลักษณะทั่วไป

มนุษย์เป็นสัตว์สังคมและความจำเป็นในการมีระเบียบ

มนุษย์เป็นสัตว์เลือดอุ่น ซึ่งทารกจะเติบโตอยู่ในครรภ์ของมารดา จนได้เวลาอันสมควร จึงคลอดออกมาเป็นตัวและอาศัยนมของมารดาเลี้ยงและให้ความอบอุ่น จนกว่าจะถึงเวลาที่ทารก แยกออกไปมีชีวิตอยู่เลี้ยงตัวเองได้

เพราะฉะนั้นช่วงเวลาแห่งการเป็นทารก และมารดาจะมีความสัมพันธ์กันด้วยสภาพชีววิทยาบังคับ ระยะเวลาเช่นนี้ทำให้ลูกและแม่ต้องมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกันชั่วระยะเวลาหนึ่ง ซึ่งพอจะเรียกได้ว่าเป็นลักษณะของชีวิตสังคม ซึ่งชีวิตทารกใหม่ต้องอาศัยการเลี้ยงดูจากชีวิตผู้ใหญ่ที่เติบโตมาก่อน มนุษย์เรามีสาเหตุทางชีววิทยาที่ทำให้การอยู่ร่วมกันเป็นประโยชน์ ทั้งนี้ช่วงเวลาอันยาวนานแห่งการอยู่ร่วมกันทำให้เกิดความผูกพันเพราะอาศัยผู้อื่นช่วยเหลือดูไม่ใช่เฉพาะมารดาเท่านั้น ยังเกี่ยวพันไปถึงหัวหน้าครอบครัว หรือหัวหน้ากลุ่ม การนำไปสู่การหาอาหาร และการแบ่งปันอาหารการกิน ลักษณะชีวิตครอบครัวปรากฏขึ้น ซึ่งมีใช่เป็นเพียงพื้นฐานความต้องการทางเพศอย่างเดียว แต่เป็นเพราะประโยชน์ที่ต่างฝ่ายต่างให้บริการช่วยเหลือการงานกัน รวมทั้งการเป็นเพื่อนซึ่งกันและกันโดยที่มนุษย์จะขาดสิ่งนี้ไม่ได้

การอยู่ร่วมกันเป็นครอบครัว มีประกอบด้วยพ่อแม่ลูกนั้น ยังไม่เป็นที่พอใจของมนุษย์ มนุษย์ยังต้องการอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มซึ่งใหญ่กว่านั้น ในแง่นี้มนุษย์มีลักษณะเป็น “สัตว์สังคม” ในสังคมมนุษย์ ธรรมชาติแบ่งเพศไว้ให้เป็น ชาย และ หญิง เพื่อความสะดวก จึงตกลงแบ่งหน้าที่โดยการกล่าวอ้างถึงความแข็งแรงของเพศ ชาย หรือ ความละเอียดอ่อนของเพศหญิง

สังคมมนุษย์มิได้เป็นไปตามลักษณะพื้นฐานทางธรรมชาติแต่เพียงส่วนเดียว ที่ส่งเสริมให้คนต้องอยู่ร่วมกันในสังคม แต่ยังรวมถึงการกำหนดขอบเขต หน้าที่การงานให้ประสานกัน การจัดระเบียบการควบคุมสังคม เพื่อให้อยู่ร่วมกันอย่างปกติสุข เป็นกลุ่ม เป็นสังคม

การอยู่ร่วมกันในสังคมมนุษย์ประกอบไปด้วยสัมพันธภาพระหว่างสมาชิกของสังคม ในรูปลักษณะและขอบเขตที่แตกต่างกัน ตามลักษณะการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ การจัดลำดับ บุคคลและความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการต่าง ๆ ในสังคม ซึ่งเป็นผลมาจากการจัดระเบียบ ทางสังคม สังคมต้องการให้สมาชิกทำตามแบบแผนที่วางไว้ เพื่อความเป็นระเบียบมั่นคง โดย ทำให้สมาชิกดำเนินชีวิตอย่างราบรื่นสืบทอดกันมา สิ่งเหล่านี้เรียกว่าแบบแผนของวัฒนธรรม ซึ่งมีใช้เพียงให้เกิดความมีระเบียบเพราะเป็นสิ่งจำเป็นของชีวิตสังคมเท่านั้น ที่สำคัญคือช่วยให้มีแบบ กำหนดบทบาทหน้าที่ของสมาชิกสังคมแต่ละคน ที่จะต้องปฏิบัติต่อกัน

ระเบียบทางสังคมเป็นสิ่งที่ต้องมีและจะขาดเสียมิได้ ไม่ว่าจะเป็ในยุคใดสมัยใด ไม่ว่าจะขนาดและกลุ่มจะใหญ่ หรือเล็ก จะไม่ว่าความเจริญก้าวหน้าของสังคมจะมีมากน้อยเพียงใด มนุษย์จะเป็นมนุษย์โดยสมบูรณ์โดยเป็นผลจากมนุษย์มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน และดำเนิน สืบทอดกันมาภายใต้การจัดระเบียบภายในสังคมให้แน่นอน มั่นคง และสอดคล้องกันไป ในทาง เดียวกัน เพื่อสัมพันธภาพอันยืนยาวของมนุษย์ ฉะนั้นการดำเนินชีวิตทางสังคมของมนุษย์ จะเป็น ปกติสุขได้ ก็ต่อเมื่อความสัมพันธ์ที่มีต่อกันและกันของบรรดาสมาชิกเป็นไปอย่างสม่ำเสมอ

รากฐานการจัดระเบียบทางสังคมของมนุษย์ จะมาจากวัฒนธรรมที่มนุษย์สร้างขึ้น ในส่วนที่เรียกว่า บรรทัดฐานโดยเป็นแบบแผนใช้ควบคุมพฤติกรรมของคนในสังคม ซึ่งจะมีทั้งแบบ ผ่อนผันจนกระทั่งการเข้มงวด อันได้แก่ การมีวิถีประชา จารีต และกฎหมาย ที่ใช้เป็นครรลอง ให้สมาชิกของสังคมได้ยึดปฏิบัติโดยบรรทัดฐานเหล่านี้ เป็นส่วนที่เกิดมาจากความเชื่อและค่านิยม ที่ยอมรับกันในสังคม โดยสมาชิกมุ่งหวังว่าการดำเนินชีวิตซึ่งมีกิจกรรมมากมาย และเป็นเรื่อง ที่สมาชิกจำเป็นต้องร่วมกันกระทำ ทั้งในครอบครัว หรือกลุ่มอื่น ๆ เช่นในเรื่องการจัดหาอาหาร การทำมาหากิน การสนองตอบความต้องการทางเพศ การแสวงหาวิธีการอยู่ร่วมกันในระบบการ บังคับกรอง รวมตลอดทั้ง การก่อตั้งสมาคม สโมสร องค์กรต่าง ๆ การกระทำร่วมกันในลักษณะ ดังกล่าวจะเป็นไปตามตำแหน่งและหน้าที่ของแต่ละบุคคลมีอยู่ในกิจกรรมนั้น ๆ ภายใต้กฎเกณฑ์ ระเบียบ หรือบรรทัดฐานที่วางไว้ในสังคมนั่นเอง เพื่อให้รู้และเข้าใจในสิทธิหน้าที่ ความรับผิดชอบ และประโยชน์อันชอบธรรมที่บุคคลพึงมีพึงได้รับ

ในการจัดระเบียบทางสังคมที่ดีและเพียงพอ ไม่จำเป็นว่ากฎเกณฑ์ทั้งหลายที่กำหนดขึ้น มาจะต้องมีรายละเอียดแน่นอนตายตัว เพราะจะเกิดความยุ่งยากในการปฏิบัติ เพราะการดำเนิน กิจกรรมทางสังคมไม่ได้ดำเนินไปภายใต้สภาพการณ์ที่เหมือนกันตลอดเวลา ฉะนั้นกฎระเบียบ จึงจะต้องเปิดช่องทางให้ผู้ปฏิบัติได้เลือกวินิจฉัย และปฏิบัติให้เหมาะสมกับกรณี นอกจากนี้สังคม จะต้องมีกลไกเพื่อจัดให้กิจกรรมที่ดำเนินไปนั้นสอดคล้องกับกฎเกณฑ์ ระเบียบแบบแผนหรือ บรรทัดฐานของสังคม โดยมีสมาชิกของสังคมทำหน้าที่ในการดูแลและควบคุม โดยมีอำนาจอันชอบ

ธรรมที่จะดำเนินการลงโทษผู้ที่ละเมิด หรือฝ่าฝืนรวมทั้งการให้รางวัลแก่ผู้ปฏิบัติถูกต้อง สิ่งเหล่านี้เป็นการควบคุมโดยตรงจากภายนอก ซึ่งจำเป็นในการดำเนินชีวิตสังคมของมนุษย์ นอกจากนี้ยังมีการควบคุมทางสังคมอันเป็นกระบวนการขั้นมูลฐานในชีวิตทางสังคม ตามลักษณะองค์ประกอบทางชีวภาพของบุคคล ได้แก่ การควบคุมจากภายใน ซึ่งเป็นผลโดยตรงจากการอบรมขัดเกลา (Socialization) โดยที่ผู้ใหญ่เลี้ยงดู อบรม สั่งสอน ปลูกฝังทัศนคติ ค่านิยม และให้รู้ระเบียบทางสังคมให้แก่สมาชิก เพื่อให้เขาได้เรียนรู้และยอมรับในระเบียบ กฎเกณฑ์ของสังคมเพื่อเป็นแนวทางการดำเนินชีวิต ฉะนั้น การควบคุมจากภายในจึงเป็นเรื่อง ของแต่ละบุคคล แต่ละครอบครัวได้ควบคุมความประพฤติของตนเอง โดยรับเอาแบบแผนที่เป็นมาตรฐานของความประพฤติหรือบรรทัดฐานที่สังคมมีอยู่ไปเป็นแนวทางการปฏิบัติ โดยเกิดความยินดี ความปรารถนาที่จะปฏิบัติตามครรลองของสังคม โดยเกิดสำนึกในหน้าที่และความรับผิดชอบ เป็นการควบคุมแบบสมัครใจ โดยไม่คำนึงถึงรางวัลจากภายนอก หรือการหลีกเลี่ยงโทษที่จะได้รับจากการไม่ปฏิบัติตาม

ทั้งการควบคุมทางสังคมจากภายในและภายนอก ที่เสริมสร้างกันและกันแล้วก็ยังไม่เป็นหลักประกันได้ว่ามนุษย์จะปฏิบัติตามระเบียบ กลไก การควบคุมทางสังคมได้อย่างสมบูรณ์ สิ่งเหล่านี้เป็นแค่เพียงเครื่องช่วยให้การดำเนินชีวิตทางสังคมของสมาชิกเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพทั่วทุกส่วนของสังคม เนื่องจากสังคมมีโครงสร้างและองค์ประกอบอันสลับซับซ้อน ปัญหาสำคัญย่อมเกิดขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงได้ยากนั่นคือ ปัญหาความขัดแย้ง ความไม่สอดคล้องระหว่างกลุ่มต่าง ๆ ความไม่สามารถสนองตอบความต้องการขั้นมูลฐาน ความล้มเหลวในการอบรม เรียนรู้ สิ่งเหล่านี้เป็นภาวะนำไปสู่ความไร้ระเบียบของสังคมได้

ความไร้ระเบียบ หรือการเสียระเบียบของสังคม หมายถึงการที่สมาชิกของสังคมไม่ปฏิบัติตามระเบียบวิธีที่สังคมกำหนดไว้ให้ตามบทบาทหน้าที่ของแต่ละคน อาจเกิดจากการไม่รู้ไม่เข้าใจระเบียบ เพราะยังไม่ได้รับการอบรมสั่งสอน ที่ถูกต้องสมบูรณ์หรือเกิดจากการเกียจคร้าน ดื้อดึง ฝ่าฝืน ไม่ยอมเชื่อฟังและรับเอาสิ่งที่สังคมอบรมสั่งสอนให้ หรือเกิดจากการหลีกเลี่ยง ทั้ง ๆ ที่รู้และเข้าใจ แต่ไม่ปฏิบัติตามเพราะเห็นแก่ความสะดวก และประโยชน์ของตนเองเป็นสำคัญ หรือเกิดจากการปฏิเสธระเบียบเดิม เพราะต้องการเสนอให้ใช้ระเบียบใหม่ที่ตนเห็นว่าเหมาะสมกว่า สาเหตุที่ทำให้สังคมเสียระเบียบ

1. การเสียระเบียบเพราะความไม่รู้ไม่เข้าใจ สมาชิกของกลุ่มสังคมไม่อาจรู้และเข้าใจระเบียบกฎเกณฑ์ทุกอย่างของสังคมบางอย่างอาจได้รับการบอกเล่ามาก่อน สมาชิกเก่าของกลุ่มสังคมนั้นมีหน้าที่ต้องชี้แจง อธิบายอบรมสั่งสอน และในระหว่างที่สมาชิกใหม่ยังไม่รู้ไม่เข้าใจอาจทำผิดพลาด ก่อให้เกิดความวุ่นวายไร้ระเบียบก็เป็นได้ วิธีป้องกันแก้ไขการเสียระเบียบ เพราะเหตุ

นี่ก็คือการจัดอบรมระเบียบให้รู้และเข้าใจกันชัดเจน โดยผู้อบรมนั้นจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ ในระเบียบที่ถูกต้องของสังคมด้วย

2. การเสียระเบียบเพราะความเกียจคร้าน ดื้อดึง ฝ่าฝืน ไม่ยอมเชื่อฟังและรับรู้ความ เกียจคร้านเป็นอาการแสดงออกของความไม่สนใจที่จะรับรู้ และกระทำตามระเบียบซึ่งสังคม ต้องการให้กระทำส่วนความดื้อดึงเป็นอาการแสดงออกของความขัดใจที่ระเบียบนั้นฝืนความต้องการ ของตนในขณะนั้น ผลของความเกียจคร้านและความดื้อดึง คือการไม่ปฏิบัติตามระเบียบ งานที่ต้องทำไม่ได้ทำ การเสียระเบียบเกิดขึ้นในชีวิตสังคมเพราะ หน้าที่การงานของสมาชิกแต่ละคน ที่อยู่รวมเป็นหมู่ คณะ เป็นสังคมต้องเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์ประสาน เพื่อประโยชน์ที่จะเกิดแก่กลุ่ม และสมาชิก เมื่อสมาชิกไม่ปฏิบัติหน้าที่การงานของตนตามระเบียบที่กำหนดไว้ ผลเสียจะเกิด แก่ตนและกลุ่ม แม้ว่าตนเองจะไม่ได้คิดหรือรู้สึกถึงผลเสียนั้นก็ตาม

3. การเสียระเบียบเพราะเจตนาหลีกเลี่ยง โดยเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวนอกจาก ระเบียบของสังคมเป็นสิ่งที่อาจขึ้นความรู้สึกต้องการทางธรรมชาติชีววิทยาของตัวบุคคล ทำให้ มีการฝ่าฝืนเพราะความเกียจคร้านหรือดื้อดึง ระเบียบสังคมโดยทั่วไปยังมีจำกัดเสรีภาพและ ผลประโยชน์ส่วนตัวของบุคคล เพื่อมุ่งผลประโยชน์ส่วนรวมอีกด้วย ทำให้บุคคลต้องการหลีกเลี่ยง ไม่ปฏิบัติตาม เพราะหวังรักษาผลประโยชน์ส่วนตัวเอาไว้ให้มากกว่าที่จะยอมสละเพื่อประโยชน์ ส่วนรวม สังคมจะเสียระเบียบเกิดความสับสนวุ่นวาย โดยเฉพาะถ้าผู้หลีกเลี่ยงนั้นเผชิญเป็นผู้กำหนด ระเบียบขึ้นมาและมีหน้าที่รักษาระเบียบโดยตรง

4. การเสียระเบียบเพราะต้องการใช้ระเบียบใหม่ นอกจากการที่บุคคลผู้เป็นสมาชิก ของสังคมไม่ปฏิบัติตามระเบียบของสังคมเพราะสาเหตุต่าง ๆ ที่กล่าวแล้ว อันสรุปได้ว่ามีพื้นฐาน มาจากความสะดวกสบาย ความต้องการปรารถนาและผลประโยชน์ของบุคคล แต่ในบางกรณีการ ปฏิเสธและฝ่าฝืนระเบียบ มิได้กระทำไปด้วยความเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวเหนือส่วนรวม แต่ทำไป เพราะเห็นว่าระเบียบที่มีอยู่นั้นยังมีได้เป็นไปเพื่อประโยชน์ส่วนรวมอย่างจริงจัง สมควรแก้ไขเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างอื่น ผู้ซึ่งไม่เห็นด้วยกับระเบียบเดิมที่มีอยู่ย่อมแสดงความคิดเห็น คัดค้าน ระเบียบแบบแผน กฎเกณฑ์เดิม จัดหาระเบียบใหม่มาแทน การฝ่าฝืนระเบียบเดิมของสังคมย่อมทำให้เกิดการเสียระเบียบและวุ่นวายได้

การไม่รู้ไม่เข้าใจ หลีกเลี่ยงละเมิด ฝ่าฝืน มิได้เสนอด้วยเหตุผลสำคัญ คือระเบียบของ สังคมเป็นสิ่งที่สร้างขึ้นมาจากธรรมชาติชีววิทยาของมนุษย์ ไม่ปล่อยให้เป็นไปตามความรู้สึก ต้องการความปรารถนาทางธรรมชาติของคน ที่ไม่ควบคุมบังคับตนเองจึงมักจะฝ่าฝืนระเบียบ ของสังคมได้เสมอ และระเบียบของสังคมเป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น บางครั้งผู้อื่นไม่คล้อยตามและยอม

จะเปลี่ยนแปลงได้ด้วยการกำหนดขึ้นใหม่ แต่สังคมจะยอมให้สมาชิกฝ่าฝืนระเบียบที่วางไว้เสมอไปไม่ได้ เพราะจะทำให้สังคมอยู่ร่วมกันไม่ได้นั่นเอง จะไม่มีการยอมรับบทบาทหน้าที่แบ่งงานให้ประสานกันเป็นระเบียบเรียบร้อยได้ ไม่เกิดประโยชน์ ฉะนั้นสังคมจึงต้องหาทางป้องกัน

จากสิ่งเหล่านี้ ปัญหาอาชญากรรม การกระทำผิด และพฤติกรรมเบี่ยงเบนจึงเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นในสังคม อาจถือเป็นปรากฏการณ์ทางสังคมแบบธรรมดา ทั้งนี้จากการอยู่ร่วมกันเป็นสังคมมนุษย์ ซึ่งยังผูกพันกับอารมณ์ ความรู้สึก ที่เป็นบ่อเกิดของความปรารถนา ความต้องการเพื่อการอยู่รอด เพื่อการมีชีวิตอยู่ที่ดี เพื่อการยกย่องจากสังคมเพื่อเกียรติยศศักดิ์ศรีและผลจากความไม่เท่าเทียมกันของมนุษย์ สิ่งเหล่านี้เป็นผลต่อปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมทั้งสิ้น

ความหมายของอาชญากรรม

อาชญาวิทยา เป็นสาระการศึกษาเรื่องอาชญากรรม เป็นเสมือนปรากฏการณ์ทางสังคมซึ่งรวมถึงขอบเขตที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการ การร่างกฎหมายและการฝ่าฝืนกฎหมาย และปฏิกิริยาที่มีต่อการฝ่าฝืนกฎหมาย โดยกระบวนการเหล่านี้เป็นผลที่เกิดจากการกระทำทั้งสิ้น อาชญาวิทยาจึงเป็นแนวทางเพื่อใช้ศึกษาสาเหตุของอาชญากรรม การป้องกันอาชญากรรม และการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิด

นักวิชาการได้ให้ความหมายของอาชญาวิทยา แตกต่างกันไปเช่น Sutherland กล่าวว่า “อาชญาวิทยาเป็นการศึกษาอาชญากรรมในฐานะที่เป็นปรากฏการณ์ทางสังคม ซึ่งจะต้องศึกษาแนวทางการบัญญัติกฎหมาย การละเมิดกฎหมาย และการดำเนินการของสังคมต่อผู้ละเมิดกฎหมาย”

Michael และ Adlers ได้กล่าวว่า “อาชญาวิทยาเป็นการศึกษาพฤติกรรม ลักษณะของอาชญากรและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งวิธีการแก้ไขของสถานแก้ไขฟื้นฟูทางสังคม ทั้งของรัฐและเอกชน”

Herman Mannheim กล่าวว่า “อาชญาวิทยา คือการศึกษาถึงปัญหาอาชญากรรมและลักษณะของอาชญากรรม ซึ่งเป็นงานของนักกฎหมาย นักจิตวิทยา นักสังคมวิทยา จิตแพทย์ ผู้พิพากษา และพนักงานคุมประพฤติ รวมทั้งการศึกษา การควบคุม และแก้ไขผู้กระทำผิด ซึ่งเป็นงานของนักสังคมสงเคราะห์ นักสังคมวิทยา จิตแพทย์ นักจิตวิทยา ผู้พิพากษา และพนักงานคุมประพฤติ และการศึกษาเกี่ยวกับการสืบสวนอาชญากรรม ซึ่งเป็นงานของตำรวจ แพทย์และนักเคมี”

อาชญาวิทยาประกอบด้วยหลักที่สำคัญ 3 ประการ เพื่อศึกษาอาชญากรรม คือ

1. สังคมวิทยากฎหมาย เป็นการศึกษากฎหมายในทัศนะของสังคมวิทยาที่ถือเสมือนกฎหมายได้ใช้เกี่ยวข้องกับผูกพัน ควบคุมสมาชิกของสังคม โดยศึกษาตำแหน่งและหน้าที่ของสถาบันภายใต้ขบวนการยุติธรรม เริ่มตั้งแต่การร่างและออกกฎหมาย การบังคับใช้และการดำเนินงานเพื่อความยุติธรรม ซึ่งพยายามวิเคราะห์เงื่อนไขต่าง ๆ โดยหลักทางวิทยาศาสตร์ภายใต้กฎหมายอาญา เพื่อการปรับปรุงพัฒนา โดยพิจารณาบทบาทความเกี่ยวพันของอาชญากร ตำรวจ อัยการ ผู้พิพากษา ในฐานะเป็นหน่วยหนึ่ง ๆ ของสังคม

2. สาเหตุของอาชญากรรม โดยวิเคราะห์ปัญหาสาเหตุของอาชญากรรมตามหลักวิทยาศาสตร์

3. การลงโทษ เป็นการศึกษาถึงมาตรการเพื่อการควบคุมอาชญากรรม ซึ่งการใช้รูปศัพท์ “การลงโทษ” นักสังคมวิทยาเห็นว่าไม่เหมาะสมนักเพราะในงานประเภทนี้ มีวิธีการควบคุม การปฏิบัติ ซึ่งมีใช่เป็นลักษณะของการลงโทษ

การศึกษาอาชญากรรมนี้เป็นความสนใจเพื่อจะศึกษากระบวนการทางกฎหมายและการควบคุมหรือป้องกัน ซึ่งจะเป็นผลนำไปสู่การมีประสิทธิภาพในการควบคุมทางสังคม

ความหมายของอาชญากรรมตามแนวทางกฎหมาย

อาชญากรรมเป็นพฤติกรรมที่ฝ่าฝืนต่อกฎหมาย ตราบใดที่การกระทำนั้นไม่เป็นการฝ่าฝืนต่อกฎหมาย จะถือไม่ได้ว่าเป็นอาชญากรรม กฎหมายเป็นเครื่องมือในทางควบคุมพฤติกรรมของมนุษย์ ซึ่งเกิดขึ้นโดยอำนาจทางการปกครอง

Stephen ให้ความหมายของอาชญากรรม หมายถึง “การกระทำที่ขัดต่อบทบัญญัติของกฎหมายอาญา และการกระทำเช่นนั้นจะต้องได้รับโทษในทางอาญา ซึ่งอาจจะต้องถึงตายหรือเสียอิสระภาพ หรือจะต้องถูกปรับเป็นเงิน” (C . C . H . Moriaty, “Crime”, **Police Law** London : Butterworth + Co., 1939, p.2)

อาชญากรรมตามที่กำหนดใน Encyclopaedia หมายถึงการกระทำที่เจตนาโดยรู้สึกว่าเป็นภัยต่อสังคมหรือเป็นอันตรายต่อสังคมและโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ตามปกติได้กำหนดข้อห้ามและโทษโดยกฎหมายอาญา” (Encyclopaedia Britanica, Volume 6. p 754)

อาชญากรรมตามความหมายของนักอาชญาวิทยาหมายถึงการกระทำที่ชั่วร้าย และกรรมนี้แม้จะเล็ดลอดกฎหมายไปได้ก็ถือเป็นอาชญากรรม หรือตรงกันข้ามถ้ามิใช่กรรมชั่วแต่เป็นผิดกฎหมาย ก็ไม่ถือเป็นอาชญากรรม เช่น ความผิดลหุโทษ

เราไม่ถือผู้กระทำผิดลหุโทษเป็นอาชญากร ผู้ฝ่าฝืนกฎของสังคมที่จะถือว่าเป็นอาชญากร จึงนับเอาผู้ประกอบกรรมชั่ว ซึ่งอยู่ในข่ายที่เรียกว่าเป็นศัตรูของประชาชน และสำหรับ

เด็กกระทำผิดแม้จะกระทำผิดชอบต่างกัน และส่วนใหญ่ความเสียหายจะน้อย เราจึงไม่ถือว่าเด็กกระทำผิดเป็นศัตรูของประชาชน และไม่นิยมเรียกว่าผู้อาชญากร คงจะเรียกแต่เพียง เด็กกระทำผิด (Juvenile Delinquent)

Sellin ได้อธิบายว่า “อาชญากรรม หมายถึง ความประพฤติที่เบี่ยงเบนไปจากบรรทัดฐาน คือไม่ใช่เป็นการประทุษร้ายต่อสังคมแต่เป็นการไม่ยอมรับบรรทัดฐานที่สังคมส่วนใหญ่ยอมรับ” โดยที่ Sellin ต้องการเอาความประพฤติแนวบรรทัดฐานมาเป็นเครื่องวัดว่าอะไรคืออาชญากรรม

Jeremy Bentham อธิบายว่า อาชญากรรมคือการกระทำที่ถือว่าเป็นความผิดทางอาญา คือการกระทำที่กฎหมายห้ามไว้ซึ่งมีผลร้ายมากกว่าผลดี

B.A. Worthe ให้ความหมายว่า อาชญากรรมเป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนหน้าที่ในทางสังคมต่อเพื่อนร่วมสังคมเดียวกัน อันยังผลให้ผู้ฝ่าฝืนจะต้องได้รับโทษ

ลักษณะของกฎหมายอาญา จะกำหนดถึงพฤติกรรมที่เรียกว่าอาชญากรรม พบได้ในรัฐธรรมนูญ สนธิสัญญา กฎหมายทั่วไปซึ่งกำหนดโดยรัฐโดยการดำเนินงานของฝ่ายตุลาการ หน่วยงานที่ทำหน้าที่ทางด้านกฎหมาย ได้แก่ ศาล การฝ่าฝืนกฎหมายซึ่งรัฐสร้างขึ้นถือเป็นอาชญากรรม โดยกฎหมายจะต้องเน้น มีความแน่นอน ชัดเจน และชี้เฉพาะถึงเรื่องประเด็นนั้น ๆ มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันซึ่งชี้ให้เข้าใจถึง กระบวนการทางกฎหมาย การดำเนินการจะไม่คำนึงถึงสถานภาพของบุคคลผู้ก่ออาชญากรรม หรือถูกตัดสินว่าเป็นผู้ประกอบอาชญากรรม การลงโทษสถานใด ขึ้นอยู่กับความหนัก เบา และการตัดสินของศาล โดยเป็นไปตามหลักฐานที่บ่งชี้

การกำเนิดทฤษฎีที่เป็นพื้นฐานในการสร้างกฎหมายอาญา เพื่อใช้ควบคุมสังคมได้เกิดขึ้น ในระยะแรก โดยสำนัก Classic ซึ่งพิจารณาถึงความผิดต่าง ๆ ถูกมองว่าเป็นอันตรายต่อกลุ่มแนวความคิดที่สอง เชื่อว่า กฎหมายอาญามีกำเนิดมาจากความมีเหตุผลของสังคม เมื่อความผิดได้ปรากฏขึ้นสังคมถือเป็นหน้าที่จะต้องวางกฎเกณฑ์ เพื่อป้องกันการเกิดความผิดเช่นนั้นอีก แนวความคิดที่สาม อ้างว่ากฎหมายอาญาได้กำเนิดมาจากการสร้างสมในจารีตถือเป็นจริยธรรมของสังคมที่ยอมรับกัน ส่วน แนวความคิดสุดท้าย เชื่อว่า กฎหมายอาญาเกิดจากการขัดกันผลประโยชน์ของกลุ่มต่าง ๆ ตามแนวความคิดนี้ การกระทำผิดเป็นลักษณะที่เกิดขึ้นจากทุกชนชั้นของสังคมในปัจจุบัน ชนชั้นสูงซึ่งมีความสำคัญในสังคม เป็นส่วนหนึ่งในระบบการเมือง มักจะมีข้อห้ามที่ถือเป็นการกระทำผิดสำหรับชนชั้นที่ด้อยกว่าตน กฎหมายจะกำหนดและเป็นส่วนทดแทนในการกระทำต่าง ๆ ซึ่งมักจะเป็นประโยชน์และเป็นผลดีสำหรับชนชั้นสูงและการกระทำซึ่งถือว่าผิดถ้าเป็นการกระทำโดยชนชั้นสูงจะไม่ได้คำนึงถึงเมื่อมีการร่างกฎหมายต่าง ๆ ขึ้น

ในกฎหมายอาญาจะกำหนดความแตกต่างในประเภทและความชัดเจนในอาชญากรรม เช่น ความผิดฐานบุกรุก ปล้น ข่มขืน

พฤติกรรมต่าง ๆ จะไม่ใช่อาชญากรรม นอกจากว่าจะปรากฏหลักฐานชัดเจนซึ่งความแตกต่างที่พอจะชี้ได้เหล่านี้ได้แก่

1. จะต้องแสดงผลปรากฏออกมาภายนอกหรือเป็นอันตราย เป็นผลจากกระทำที่เกิดกับสังคม ถ้าเป็นเพียงอารมณ์ ความคิด สติปัญญา เท่านั้นไม่พอเพียงที่จะถูกกล่าวหา หรือแม้ว่าบุคคลตัดสินใจจะประกอบอาชญากรรม แต่เกิดการเปลี่ยนใจก่อนที่จะลงมือกระทำ ก็ไม่ถือว่าเป็นอาชญากรรม

2. อันตรายนั้นจะต้องเป็นข้อห้ามตามกฎหมาย มีการกำหนด อธิบายในกฎหมาย การลงโทษ พฤติกรรมที่ต่อต้านสังคมไม่ถือเป็นอาชญากรรมนอกจากเป็นข้อห้ามโดยกฎหมาย กฎหมายจะต้องชี้เฉพาะถึงข้อห้ามที่ถือเป็นอันตรายและปรากฏชัด

3. พฤติกรรมจะต้องปรากฏและผลที่เป็นอันตรายต่อสังคม

4. ความตั้งใจในการประกอบอาชญากรรมต้องปรากฏ Hall ได้ชี้แจงว่า บางครั้งนักวิชาการมักจะสับสนระหว่างความตั้งใจและอารมณ์ ในการประกอบอาชญากรรมโดยกฎหมายอาญา ความตั้งใจในการประกอบอาชญากรรมเป็นผลทำให้เกิดอันตรายที่ถือเป็นข้อห้ามได้ เช่น ถ้าบิดาได้ฆ่าลูก เนื่องจากความอดอยากเพราะรู้สึกว่ามีเด็ก ๆ เหล่านี้มีความสุขมากกว่ามีชีวิตอยู่ นั้นหมายถึงอารมณ์ของชายผู้นี้ผูกพันในสิ่งที่ตนคิดว่าถูกต้อง แต่ความตั้งใจนั้นเป็นสิ่งที่ผิด

5. ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมที่เป็นอันตรายและโอกาสจะต้องแสดงให้เห็นชัดเจน

6. ต้องมีการกำหนดโทษตามกฎหมาย

อาชญากรรมในทัศนะของตำรวจ

อาชญากรรมโดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับตำรวจ “หมายถึงการกระทำใด ๆ อันกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำนั้นบัญญัติเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้” คือ ตำรวจพิจารณานิยามในแง่กฎหมาย วิเคราะห์ศัพท์ตามความหมายของกฎหมาย ย่อมหมายถึงการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งของบุคคลซึ่งเป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย นั่นคือ อาชญากรรม อาจรวมทั้งการกระทำที่ผิดในตัวเองและเป็นการกระทำผิดเพราะผลบังคับของกฎหมายด้วย ถ้าหากพิจารณาแล้วถือว่า คำนียามในลักษณะนี้ถูกต้อง ก็ตรงกับคำกล่าวของชาวโรมันโบราณว่าหากไม่มีกฎหมายก็ไม่อาญากรรมหรือการกระทำผิด

ตำรวจให้ความหมายอาชญากรรมโดยถือหลักทางกฎหมายและกฎหมายซึ่งตำรวจใช้เป็นเครื่องวัดว่าการกระทำใดเป็นอาชญากรรมหรือไม่ อยู่ที่ว่าในขณะนั้นมีกฎหมายหรือไม่ ถ้ามีกฎหมายกำหนดไว้แล้วการกระทำนั้นก็เป็นอาชญากรรม ซึ่งได้แก่ กฎหมายอาญาโดยเป็นกฎหมายหลักที่ใช้พิจารณา นอกจากนี้ได้แก่พระราชบัญญัติที่มีโทษทางอาญาต่าง ๆ ได้แก่ประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งกล่าวถึงลักษณะในทางกฎหมายจัดเป็นกฎหมายมหาชนว่าด้วยความผิดและโทษอาญาเป็นบทบัญญัติถึงความเกี่ยวพันระหว่างเอกชนกับรัฐ แม้การกระทำผิดบางอย่างจะได้ทำโดยตรงต่อเอกชนให้ได้รับอันตรายเสียหายก็ดี การกระทำความผิดนั้นถือว่ากระทบกระเทือนต่อมหาชนเป็นส่วนรวมถึงขนาดที่รัฐต้องเข้าดำเนินการป้องกันและปราบปราม โดยไม่ต้องให้ผู้ใดมาร้องทุกข์กล่าวโทษ ยกเว้นแต่ความผิดบางประเภทที่เรียกว่าความผิดอันยอมความได้เท่านั้น ซึ่งเป็นความผิดที่มีลักษณะประกอบด้วยเหตุผลบางประการ ควรที่รัฐจะเข้าดำเนินการก็ต่อเมื่อเอกชนผู้เสียหายได้ร้องทุกข์ก่อน การกระทำใดจะถือเป็นความผิดอาญาต้องมีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นลายลักษณ์อักษร (ยกเว้นในบางประเทศที่มีความผิดตาม Common Law เช่นอังกฤษและประเทศที่ใช้ระบบกฎหมายอังกฤษ) โดยชัดแจ้ง สำหรับการกระทำในภายหน้าไม่มีผลย้อนหลังไปลงโทษการกระทำที่ได้เกิดขึ้นก่อนที่จะมีกฎหมายบัญญัติความผิดนั้นขึ้น เนื่องจากการกระทำความผิดอาญาเป็นกระทำที่กระทบกระเทือนถึงความสงบเรียบร้อยของชุมชนเป็นส่วนรวมซึ่งมีลักษณะเป็นความผิดต่อรัฐที่รับผิดชอบต่อความมั่นคงของชุมชนนั้น จึงถือเป็นเรื่องของแต่ละรัฐโดยเฉพาะและโดยปกติรัฐจะเข้าดำเนินการก็แต่การกระทำความผิดที่เกิดขึ้นในอาณาเขตของรัฐนั้น

ตามที่กล่าวนี้ พอสรุปลักษณะของกฎหมายอาญาได้ ดังนี้

1. เป็นกฎหมายมหาชน
2. ว่าด้วยความผิดและโทษทางอาญา
3. บังคับเฉพาะการกระทำในอาณาเขต
4. บัญญัติลายลักษณ์อักษร
5. ไม่มีผลย้อนหลังในทางเป็นโทษ

(จิตติ ดิงศภักย์, คำอธิบายประมวลกฎหมายอาญา ภาคที่ 1 ตอนที่ 1, พระนคร : โรงพิมพ์ไทยพิทยา, พ.ศ. 2508, หน้า 2-3)

อาชญากรรมและทำที่ของสังคม

มีคำกล่าวที่ว่า เราจะไม่มีอาชญากรรมถ้าเราไม่มีกฎหมายอาญา และเราสามารถละทิ้งอาชญากรรมทุกชนิดโดยการทำให้กฎหมายอาญา เช่น ถ้ากฎหมายเกี่ยวกับการขโมย

ได้ยกเลิกไป การขโมยนั้นก็จะไม่ถือว่าเป็นอาชญากรรม แต่การต่อต้าน ป้องกันและสาธารณณะ จะมีปฏิกิริยาต่อสิ่งเหล่านี้เพื่อผลประโยชน์ของสังคม ฉะนั้นความพยายามที่จะรวบรวมเพื่ออธิบาย ความหมายของอาชญากรรมโดยพิจารณาจากการกระทำ ซึ่งผิดต่อข้อห้ามและการให้ความหมายของอาชญากรรม ในลักษณะที่สังคมพิจารณาถึงมากกว่าในแง่กฎหมาย

Garafalo ให้ความหมายของอาชญากรรมว่า เป็นความรุนแรงที่มีผลต่อความรู้สึก ต่อความซื่อสัตย์ (R. Garafalo, *Griminology*, Boston : little Brown; 1914, p.59)

Radcliffo-Brown ให้ความหมายของอาชญากรรมว่าเป็นความรุนแรงซึ่งมีผลให้ต้องมีการลงโทษ

Thomas อธิบายว่า อาชญากรรมในความหมายของจิตวิทยาสังคม เป็นการกระทำซึ่งเป็นปฏิกิริยาต่อความมั่นคงของกลุ่ม ซึ่งบุคคลแต่ละคนถือว่าตนมีส่วนร่วม (W.I. Thomas and F. Znaniecki, *The Polish Peasant in Europe and America*, New York, Knof 1927, Vol. II, pp. 1753-1755)

อาชญากรรมมีลักษณะสำคัญ คือ เป็นสิ่งขัดกับค่านิยมของกลุ่มโดยเฉพาะทางระบบ การเมืองหรือการปกครอง และเป็นสิ่งที่มีผลต่อกลุ่มมิใช่เพียงบุคคลหนึ่งบุคคลใด

ความสนใจของสาธารณชนต่อ อาชญากรรมและการลงโทษผู้กระทำผิดได้ถูกถ่ายทอดและแสดงผ่านทางสื่อมวลชนโดยรายงานข่าวอาชญากรรมและอาชญากรในชุมชน ยิ่งความก้าวหน้าของสื่อมวลชนมีมากสาธารณชนได้เกี่ยวข้องและรู้เรื่องราวอาชญากรรมมากขึ้น ทศนคติของสาธารณชนต่ออาชญากรรม มีข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ

จากการศึกษาทัศนคติของสาธารณชนและการสำรวจพฤติกรรมของหน่วยงานต่าง ๆ ได้ชี้ถึงว่า ข่าวอาชญากรรมทั้งหลายล้วนเป็นปัญหาทั้งระดับชาติและปัญหาความปลอดภัยของบุคคลทั้งสิ้น บุคคลผู้ถูกสัมภาษณ์ได้แสดงความเชื่อว่าอาชญากรรมเกิดเพิ่มขึ้น อาชญากรรมที่เพิ่มขึ้นนั้นมีลักษณะเป็นความรุนแรง บุคคลเกิดความกลัว ความหวาดระแวงคนแปลกหน้า ส่วนมากจะเป็นอาชญากรรมต่อทรัพย์สิน

จากความกลัวต่อคนแปลกหน้า การไม่เข้าร่วมกิจกรรมของสังคม ยอมละโอกาสในการหาความสุข ความยินดีจะไม่เข้าสังคมรวมทั้งมีความหวาดระแวง การติดต่อสัมพันธ์กันและความไว้วางใจกันในสังคมมีน้อยลง สถานที่สาธารณะขาดความปลอดภัยหรือมีความปลอดภัยน้อยกว่าที่ควรจะเป็น อัตราอาชญากรรมซึ่งเป็นการฝ่าฝืนศีลธรรม ระเบียบสังคมจนกลายเป็นความสะพึงกลัวของบุคคล แม้ว่าผู้นั้นจะอาศัยในแถบถิ่นที่มีความปลอดภัยกว่าและไม่เคยมีประสบการณ์เกี่ยวกับอาชญากรรมก็ตาม เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นในสภาพสังคมปัจจุบัน

แม้ว่าอาชญากรรมเพิ่มขึ้น ศีลธรรมเสื่อม คนส่วนมากยังจำเป็นต้องพึ่งพาดำรง และศาล เพื่อพิจารณาผู้กระทำผิด เพื่อจะลดปัญหาอาชญากรรม มีการกล่าวถึงการเพิ่มงานการ ปรับปรุงสภาพสังคมต่อต้านอาชญากรรมพร้อมกับหน่วยงานด้านกฎหมาย

งานการปรับปรุงด้านกฎหมายมีความจำเป็นและสำคัญเพื่อให้ทันกับภาวะการเปลี่ยนแปลงสังคม กฎหมายอาญามีการเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัยเพื่อให้เข้ากับสังคมได้ เช่น กฎหมาย ปรัสเซีย 1784 ห้ามไม่ให้แม่หรือพยาบาลนำเด็กอายุต่ำกว่า 2 ขวบ ขึ้นไปอยู่บนเตียงนอนของตน ในศตวรรษที่ 14 อังกฤษไม่อนุญาตให้นำเด็กไปโรงเรียน บุคคลที่ไม่มีใบอนุญาตโดยถูกต้องตาม กฎหมายห้ามเลี้ยงสุนัข ห้ามเก็บทอง ห้ามขายเหรียญให้คนต่างชาติ ฯลฯ หรือแม้แต่กฎหมายในปัจจุบันก็ไม่ได้ปรากฏในสมัยก่อน เช่น การมีกฎหมายแรงงาน กฎจราจร การรักษาความ สะอาด เป็นต้น กฎหมายจะแตกต่างกันจากการตัดสินในช่วงเวลาและสถานที่หนึ่ง ๆ

อาชญากรรมในสายตาของสาธารณชนและแนวทางกฎหมายได้มุ่งถึงความปลอดภัย ความสงบสุขของชุมชนเป็นสำคัญ โดยเฉพาะในสังคมเมือง ที่มีองค์ประกอบซับซ้อน ปัญหา อาชญากรรมเกิดขึ้นในแหล่งต่าง ๆ มากมาย

วิวัฒนาการแนวความคิดอาชญากรรม

วิธีการศึกษาอย่างเป็นระบบเพื่อศึกษาสาเหตุของอาชญากรรมได้กำเนิดขึ้นในระหว่าง สมัยกลางและช่วงระยะเวลาเริ่มสมัยใหม่ ความพยายามที่จะอธิบายเรื่องราวของอาชญากรรม ได้เริ่มขึ้นและเป็นที่ยอมรับ ซึ่งหลักในการอธิบายในช่วงระยะเวลานี้เป็นการกล่าวถึงอาชญากรรม ว่าเป็นสิ่งที่เกิดโดยสันดาน ความเสื่อมทรามชั่วช้าและเป็นการยุยงส่งเสริมจากปีศาจอันชั่วร้าย

ระหว่างช่วงที่ได้มีความพยายามอธิบายอาชญากรรม ตามแนวความคิดที่จะอธิบาย สาเหตุของอาชญากรรมโดยอ้างถึงโรคภัยไข้เจ็บ แต่ยังไม่มีการอธิบายจากสาเหตุต่าง ๆ เช่น ความตั้งใจในการประกอบอาชญากรรม สถานการณ์ที่บุคคลได้เผชิญอยู่ ความสนใจในเรื่อง อารมณ์มูลเหตุจูงใจ หรือแม้แต่เงื่อนไขบางอย่างยังไม่ได้ได้รับความสนใจ การลงโทษก็เป็นไปอย่าง ไม่มีเหตุผลและยุติธรรม

สำนักอาชญาวิทยา

สำนักที่ศึกษาอาชญาวิทยาได้เริ่มขึ้นเมื่อประมาณ 2 ศตวรรษ ที่ผ่านมาสำนักเหล่านี้ ได้ทำการศึกษาอาชญากรรมอย่างมีระบบ ระบบแห่งความคิดเหล่านี้ประกอบด้วยการรวมเอา ทฤษฎีแนวความคิดที่เป็นสาเหตุของอาชญากรรมและนโยบายการควบคุม การพิจารณาสาเหตุ มาเป็นแนวทางในการศึกษา สำนักเหล่านี้จะมีความแตกต่างกันในวิธีการอธิบายอาชญากรรม จากสำนักหนึ่งได้ก้าวไปสู่การเกิดสำนักอื่นขึ้น

สำนักอาชญาวิทยา

สำนัก	กำเนิด	สาระของการอธิบาย	วิธีการ
Classical	1775	พิจารณาถึงความพอใจทำให้กระทำ	นั่งศึกษาโดยไม่ออกสำรวจ
Cartographic	1830	พิจารณาสภาพนิเวศน์, วัฒนธรรม, องค์ประกอบของประชากร	อาศัยแผนที่, สถิติ
Socialist	1850	ตัวกำหนดทางเศรษฐกิจ	ใช้สถิติ
Typological			
1. Lombrosian	1875	พิจารณารูปร่างอาชญากรโดยกำหนด	ใช้วิธีการทางการแพทย์, สถิติ
2. Mental testers	1905	ความบกพร่องทางจิต	ใช้วิธีการทางการแพทย์, ทดสอบสถิติ
3. Psychiatric	1950	ศึกษาสภาพจิต	ใช้วิธีการทางการแพทย์, สถิติ
4. Sociological	1915	กลุ่มและกระบวนการสังคม	ใช้วิธีการทางการแพทย์, สถิติ

สำนัก Classical school

สำนักนี้ได้ถือกำเนิดในประเทศอังกฤษในช่วงหลังของศตวรรษที่ 18 และได้แพร่กระจายไปสู่ยุโรปและอเมริกา สาระสำคัญของแนวความคิดของสำนักนี้ ได้มุ่งความสนใจเกี่ยวกับการแก้ไขกฎหมายอาญา วิธีการที่ใช้เพื่อปฏิบัติต่อผู้กระทำผิด รวมถึงวิธีการลงโทษโดยยึดหลักศีลธรรมเป็นสำคัญ เน้นถึงความเสมอภาคเท่าเทียมกัน

งานของ Cesare Beccaria (Cesare Beccaria, *An Essay of Crimes and Punishments*, London : Almon, 1767 and Marcello T. Maestro Voltaire and Beccaria au Reformers of the Criminal Law) ซึ่งถือว่าเป็นนักวิชาการของสำนักนี้ ไม่สนใจอธิบายสาเหตุของพฤติกรรมอาชญากรรม แต่เขาสนใจพิจารณาถึงความไม่ยุติธรรมในการบริหารงานของกฎหมาย ซึ่งเป็นผลให้เสมียนพนักงาน ผู้พิพากษา ได้อภิสิทธิ์ Beccaria ให้ข้อสังเกตว่า รูปแบบของกฎหมายเป็นเพียงตัวแทนเพื่อผลประโยชน์ของกลุ่มที่มีอำนาจของสังคม เขากล่าวว่า อาชญากรรมประเภทเดียวกันแต่ก็มีลักษณะวิธีการลงโทษที่แตกต่างกัน ในเวลาที่แตกต่างกันในศาลเดียวกันนั้นเขาเน้นว่าการควบคุมของกฎหมายไม่ได้คำนึงถึงสภาพสติปัญญา มันสมอง หรือสภาพทางสังคมของผู้ถูกกล่าวหา หรือสภาพทางสังคมของเหยื่อเขาได้เน้นถึงเจตจำนงอิสระ (free will) มนุษย์จะกระทำการใดขึ้นกับ

ความพอใจความเหมาะสมตามที่ตนเองคิดเช่นนั้น โดยเหตุนี้บุคคลทุกคนจึงมีทางเลือกที่จะกระทำหรือไม่กระทำ เมื่อเลือกที่จะกระทำแล้วจำเป็นต้องรับผิดชอบการกระทำนั้น

หลังจากนั้น Jeremy Bentham (ค.ศ. 1748-1832) ได้เน้นวิธีการเกี่ยวกับพฤติกรรมอาชญากรรม กฎหมายอาญา และการปรับปรุงกฎหมาย งานของ Bentham สนใจเกี่ยวกับการปรับปรุงโครงสร้างการพิจารณา การตัดสินโดยกฎหมาย เช่น เกี่ยวกับ Beccaria โดย Bentham มองว่ามนุษย์มีเจตจำนงอิสระเช่นกัน อย่างไรก็ตามเมื่อเปรียบเทียบกับ Beccaria Bentham ได้เน้นถึงพฤติกรรมอาชญากรรมและการควบคุมโดยกล่าวถึงรูปแบบของการลงโทษควรได้ปรับปรุงเพื่อเป็นการควบคุมพฤติกรรมอาชญากรรม ความคิดของเขาซึ่งเรียกว่า “หลักอรรถประโยชน์” (Principle of utility) หรือบางครั้งอ้างถึงความพอใจเป็นสำคัญ นั่นคือ กฎหมายอาญาจะต้องกำหนดโทษอย่างพอเพียง เพื่อความยุติ เพื่อความพอใจ ของประชาชนที่เป็นผลจากการกระทำอาชญากรรมของอาชญากร

อย่างไรก็ตาม ความคิดที่เน้นถึงความพอใจ ความเจ็บปวดตามแนวทัศนะของสำนักนี้ได้สร้างข้อสงสัยขึ้น คือ ไม่มีหลักฐานว่าคนทุกคนต้องการความพึงพอใจเท่ากันหมดจากการกระทำอาชญากรรมอย่างเดียวกัน ยิ่งไปกว่านั้น ไม่มีหลักฐานที่ชี้ว่า คนทุกคนทนทุกข์ทรมานจากความเจ็บปวดโดยเท่าเทียมกันจากปฏิกิริยาที่แสดงต่ออาชญากร เป็นที่น่าสังเกตว่า นักวิชาการสำนัก Classic สนใจแต่เพียงรูปอาชญากรรม โดยไม่ได้ให้ความสำคัญในสิ่งต่อไปนี้ คือ

1. ความแตกต่างในตัวผู้กระทำผิด
2. ความแตกต่างระหว่างผู้กระทำผิดครั้งแรก กับผู้กระทำผิดบ่อยครั้ง
3. ความแตกต่างระหว่างผู้กระทำผิดที่จิตปกติและผู้กระทำผิดที่มีจิตไม่ปกติ
4. ความแตกต่างระหว่างผู้กระทำความผิดที่เป็นผู้เยาว์กับผู้กระทำผิดที่เป็นผู้ใหญ่

(Nathan S. Caplan “Intellectual Functioning” in *Juvenile Delinquency*, ed, Herbert C. Guay (New York. Prentice-Hall, 1965), pp. 101-108

สำนัก Cartographic school หรือ Geographic school

สำนักนี้สนใจศึกษาความเกี่ยวข้องอาชญากรรมที่กระจายในพื้นที่ต่าง ๆ ทั้งสภาพทางภูมิศาสตร์และสังคม

Quetelet และ A.M. Guerry เป็นผู้นำความคิดนี้ในประเทศฝรั่งเศสและมีผู้นิยมกันมากขึ้นในประเทศอังกฤษและเยอรมัน สำนักนี้ได้รุ่งเรืองในช่วง ค.ศ. 1830-1880 ไม่เพียงแต่อธิบายอัตราอาชญากรรมโดยทั่วไป แต่ยังสามารถศึกษาเด็กกระทำผิดและอาชญากรโดยอาชีพ

สำนัก Socialist school

ขึ้นอยู่กับข้อเขียนของ Marx และ Engels ในปี ค.ศ. 1850 ซึ่งเน้นตัวกำหนดทางเศรษฐกิจ เข้ามามีบทบาทสำคัญที่ก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรมขึ้น โดยอาชญากรรมเป็นผลจากระบบการผลิตที่ไม่ได้สัดส่วน วิธีการศึกษาของสำนักนี้ได้แก่การใช้วิธีการทางสถิติ อัตราอาชญากรรมจะแตกต่างกันมีส่วนสัมพันธ์กับเงื่อนไขทางเศรษฐกิจ จากผลสรุปของสำนักนี้มีลักษณะค่อนข้างเป็นวิทยาศาสตร์ เนื่องจากการตั้งสมมติฐานอย่างต่าง ๆ และเก็บข้อมูลจากความเป็นจริงซึ่งนำมาทดลองหาข้อสรุปได้

สำนัก Typological schools หรือ Bio-typological หรือ Positive school

การปรับปรุงแนววิชาการนี้ยังมีต่อไป เป็นความคิดของความแตกต่างของนักวิชาการ ซึ่งรู้จักในนามกลุ่ม Positivist โดยสรุปว่าบุคคลถูกควบคุมในการกระทำบางอย่างเนื่องจากชีวภาพของเขาซึ่งแสดงออกตามสภาพจิตและสภาพสังคม แนวความคิดของสำนักนี้ได้เน้นถึงบุคลิกลักษณะของอาชญากรแตกต่างจากผู้ที่ไม่ใช่อาชญากร จากลักษณะนี้มีแนวโน้มทำให้เกิดการประกอบอาชญากรรมในสถานการณ์นั้น ๆ การประกอบอาชญากรรมอาจเป็นผลจากพันธุกรรม บุคลิกภาพ สถานการณ์ทางสังคม ซึ่งสำนักนี้แยกออกเป็นกลุ่มย่อย ๆ คือ

1. The Lombrosians Lombroso เป็นผู้นำของกลุ่มนี้ ซึ่งรู้จักกันในนาม “Italian School”

Cesare Lombroso (ค.ศ. 1836-1909) เกิดที่เมือง Verona ประเทศออสเตรีย มีบิดาเป็นชาว อิตาลี Lombroso มีโอกาสติดตามบิดาไปศึกษาวิชาแพทย์ที่มหาวิทยาลัย อิตาลี และไปศึกษาต่อที่กรุงเวียนนาในสาขาจิตแพทย์ Lombroso ได้รับแต่งตั้งเป็นอาจารย์สอนวิชานิติเวชวิทยา และสุขศึกษา และต่อมาได้รับแต่งตั้งเป็นศาสตราจารย์ในสาขาวิชาจิตแพทย์และอาญา-มานุษยวิทยา เขาได้ศึกษาถึงสาเหตุของอาชญากรรมโดยเน้นว่าควรจะศึกษาเป็นราย ๆ

Lombroso เน้นถึงปัจจัยชีววิทยามีผลต่อพฤติกรรมอาชญากรรม ทฤษฎีของเขาประกอบด้วยสมมติฐาน

1. อาชญากรโดยกำเนิดจะมีแบบ ลักษณะที่เด่นและแตกต่างอย่างชัดเจน
2. แบบเหล่านี้เป็นสิ่งที่ถูกประณาม สบประมาท และมีความวิปริต เช่นกระโหลกศีรษะไม่ได้สัดส่วน เขี้ยวล่างยาว จมูกแพบ เป็นต้น
3. ความผิดปกติทางร่างกายไม่ใช่สาเหตุของอาชญากรรมแต่เป็นลักษณะที่จะชี้ถึงอาชญากรรมว่าบังเกิดขึ้นได้จากบุคคลประเภทเหล่านี้
4. เนื่องจากบุคลิกตามธรรมชาติ แต่ละบุคคลจึงไม่อาจระงับ หลีกเสี่ยงการกระทำอาชญากรรมเมื่อโอกาสในชีวิตเอื้ออำนวย

5. อาชญากรรมในแต่ละประเภท เช่น ขโมย ฆาตกรรม การกระทำผิดทางเพศ จะมีลักษณะที่วิปริตแตกต่างกัน

จากการค้นคว้าของ Lombroso ทำให้เขามีความเชื่อว่า การศึกษาอาชญากรรมนั้น จะต้องย้อนหลังไปสู่อดีตในขั้นการวิวัฒนาการ ศึกษาบรรพบุรุษ จากความบกพร่องที่เกิดขึ้น อาชญากรไม่สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพความเจริญของสังคม ผู้มีความบกพร่องเหล่านั้นถูกควบคุมโดยลักษณะสรีระ ทำให้ประกอบอาชญากรรม

ตัวอย่างลักษณะของมนุษย์ ซึ่ง Lombroso พบในระหว่างผู้กระทำผิด ได้แก่

- ความผิดปกติของใบหู โดยมีลักษณะใหญ่ หรือเล็กมาก หรือออกมาจากศีรษะ เหมือนลักษณะของลิงชิมแปนซี

- ริมฝีปากหนา, บวม และยื่นออกมา
- คางยื่น ยาว หรือสั้น จนผิดส่วน
- แขนยาวเกินไป

จากทัศนะของ Lombroso ที่พิจารณาถึงสภาพชีววิทยาและตัวกำหนดทางสังคมและสรุปว่าบุคคลเป็นอาชญากรโดยกำเนิด

การศึกษาต่อมาของ Lombroso มิได้เน้นสภาพตัวกำหนดชีววิทยาเมื่อเขาพบว่า ลักษณะชีววิทยามีความเหมือนกันในระหว่างกลุ่มทหาร อิตาลีที่มีเชื้ออาชญากร นอกจากนี้ความคิดที่ว่าอาชญากรแต่ละประเภทจะแตกต่างกันในสรีระของผู้ประกอบอาชญากรรม Dr. Goring กล่าวว่า เป็นสิ่งที่พิสูจน์ไม่ได้ในเรื่องเหล่านี้ โดยเขาได้ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างอาชญากรและผู้มีเชื้ออาชญากร ว่าไม่มีลักษณะที่แตกต่างกันในลักษณะเหล่านี้ (Charles Goring, *The English Convict*, London : His Majesty's Stationary Office, 1913, pp. 99-100) ปัญหาสำคัญอีกประเด็นในงานของ Lombroso ได้แก่การศึกษาค้นคว้าเรื่อง โครโมโซม โดยดูความสัมพันธ์ทางสถิติ แต่สิ่งเหล่านี้ไม่มีรากฐานในสาเหตุแห่งความสัมพันธ์

แม้ว่าทฤษฎีของ Lombroso จะได้รับการโต้แย้งอย่างมากและนักวิชาการต่อมาไม่ยอมรับแนวความคิดนี้ก็ตาม แต่ทฤษฎีนี้ก็มิใช่ประโยชน์โดยเป็นพื้นฐานให้นักวิชาการรุ่นต่อ ๆ มา ไม่ว่าจะเป็นนักจิตวิทยา นักสังคมวิทยา จิตแพทย์ นักกฎหมาย ได้คิดค้นศึกษาถึงสาเหตุของอาชญากรรมกันกว้างขวาง นอกจากนี้ทฤษฎีของ Lombroso ก่อให้เกิดสำนัก Positive ขึ้น โดยสนับสนุนให้มีการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดเป็นรายกรณี พร้อมทั้งเน้นระบบการดำเนินงานของเรือนจำ การปรับปรุงให้เหมาะสมกับสภาพของผู้ต้องขังแต่ละบุคคล เช่น กรณีผู้กระทำผิดซ้ำ Lombroso เห็นว่า การคุมขังบุคคลประเภทนี้ไม่ช่วยอะไรมาก การหาวิธีการอื่นในกรณีเด็กที่มีร่างกายผิด

ปกติเป็นตราประทับจะมีแนวโน้มเป็นอาชญากรในอนาคต ฉะนั้นควรจะต้องให้เด็กประเภทนี้ได้รับการศึกษาและแยกตัวออกไปจากกลุ่มอาชญากร เพื่อป้องกันเด็กมิให้เป็นอาชญากรในอนาคต นอกจากนี้ Lombroso ยังเสนอให้มีการคุมประพฤติ (Probation) แก่ผู้กระทำผิดเล็กน้อย ถ้าจำเป็นให้มีการควบคุมการแยกผู้กระทำผิดครั้งแรกจากผู้กระทำผิดหลายครั้ง จัดให้มีการฝึกอาชีพ และควรให้มีไว้ในโทษการประหารชีวิตในกรณีที่ไม่สามารถแก้ไขบุคคลได้

โดยวิธีการศึกษาของ Lombroso มุ่งศึกษาเป็นรายบุคคล ซึ่งถือว่ามีลักษณะเป็นวิทยาศาสตร์ ซึ่งเป็นผลให้เกิดการพิจารณาความหมายของอาชญากรรมในเชิงพฤตินิยมศาสตร์

2. The Mental Testers

ทฤษฎีของ Goddard ได้กล่าวถึงเรื่องปัญญาอ่อน ซึ่งเป็นผลจากพันธุกรรม เป็นสาเหตุของอาชญากรรม สำหรับเหตุผลที่ว่า บุคคลเป็นปัญญาอ่อน ไม่สามารถรับรู้ในผลของพฤติกรรม การกระทำของตนหรือแม้กระทั่งกฎหมาย ผลทดลองของ Goddard แสดงว่าอาชญากรเกือบทั้งหมดเป็นคนปัญญาอ่อน (H. H. Goddard, *Feeble mindedness*, New York : Mac millan, 1914)

จากช่วงระยะเวลาหนึ่งการทดสอบสติปัญญา ได้กลายมาเป็นมาตรฐานที่นิยมกระทำ และนำมาใช้ต่ออาชญากรและผู้ไม่ใช่อาชญากรจำนวนมาก และการอ้างเหตุผลของความเป็นปัญญาอ่อนเป็นผลให้เกิดอาชญากรรมเป็นที่ยอมรับกันทั่วไป แต่ต่อมาแนวความคิดนี้ได้มีแนวโน้มสลายลง

3. The Psychiatric school

สำนักนี้เป็นความต่อเนื่องจากแนวความคิดของ Lombroso โดยให้เหตุผลในแง่ของการเน้นความสำคัญของความรู้สึก อารมณ์ ที่ถูกรบกวน อารมณ์เหล่านี้เป็นผลจากการเข้าร่วมในสังคมมากกว่าพันธุกรรม แนวความคิดนี้ได้รับอิทธิพลจากความคิดของ Freud ซึ่งเน้นถึงความสับสน ความไร้สำนึก ทฤษฎีนี้ได้พิจารณาถึงประเด็นการเรียนรู้ในการสร้างบุคลิกภาพของบุคคลซึ่งเป็นไปตามความต้องการทางชีววิทยาและพฤติกรรมอาชญากรรมเป็นผลที่ติดตามมาแม้ว่าทฤษฎีนี้จะพิจารณาว่าบุคคลเกิดมาเป็นอาชญากร เขาเห็นว่าคนส่วนมากเรียนรู้ในภายหลังเพื่อความสามารถในการควบคุมแรงกระตุ้นทางชีวภาพของการกระทำอาชญากรรม ตามทัศนะนี้กล่าวว่า มนุษย์มีความก้าวร้าวแม้ว่าสังคมและวัฒนธรรมได้พยายามควบคุมพฤติกรรมแต่ก็ไม่สามารถเปลี่ยนพื้นฐานสภาวะธรรมชาติของมนุษย์ ด้วยเหตุผลนี้บุคคลมิได้เลือกกระทำอาชญากรรม แต่เป็นผลจากความต้องการที่ขับออกมาจากร่างกายและการเรียนรู้ถึงข้อห้ามมีน้อยเกินไป

การไร้ความสามารถทางสมองและจิตใจ ได้นำมาใช้อธิบายถึงสาเหตุของพฤติกรรม

อาชญากรรม ความคิดนี้มีว่า ผลกระทบทางสมองทำให้การปรับตัวในสังคมทำได้ยาก บุคคล จึงมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนจากการยอมรับของสังคม

4. The Sociological school

การวิเคราะห์สาเหตุของอาชญากรรมในทัศนะของสังคมวิทยาโดยเริ่มด้วยแนวความคิดของ Cartographic และ Socialist schools ในศตวรรษที่ 19 Von Liszt ชาวเยอรมัน, Prins ชาวเบลเยียม Van Hamel ชาว ฮอลแลนด์ และ Foinsky ชาวรัสเซีย นักวิชาการกลุ่มยุโรป ได้ตีความว่า อาชญากรรมเป็นสิ่งที่อยู่ในสภาพแวดล้อมทางสังคม แนวความคิดนี้กล่าวถึงพฤติกรรมของบุคคล เป็นผลเนื่องจากขนบธรรมเนียมประเพณีของสังคม ถ้าเขาขโมยหรือกระทำความผิดนั้นเป็นเพราะการเรียนรู้แบบจากผู้อื่น

ความก้าวหน้าของสำนักนี้มีเพิ่มขึ้นโดยเฉพาะในสหรัฐ ในปลายศตวรรษที่ 19 อาชญาวิทยาได้รับการยอมรับเป็นสาขาหนึ่งในแผนกสังคมวิทยา และนักสังคมวิทยาได้ทำการศึกษาเรื่องราวอาชญากรรม

แกนสำคัญของความคิดนี้อยู่ที่ว่า พฤติกรรมอาชญากรรมเป็นผลจากกระบวนการที่เหมือนกับพฤติกรรมทางสังคมอื่น ๆ การวิเคราะห์ได้แบ่งเป็น 2 ประเด็นสำคัญ

1. นักสังคมวิทยาพยายามหาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราอาชญากรรมต่าง ๆ กับองค์การทางสังคมรวมทั้งสถาบันและระบบสังคม, กระบวนการการจราจรภาพ, การขัดแย้งทางวัฒนธรรม, การต่อรอง, การจัดลำดับช่วงชั้น, การเมือง, ศาสนา, เศรษฐกิจ, องค์ประกอบของประชากร, การกระจายรายได้และอาชีพการงาน การวิเคราะห์ในระยะแรกผลยังไม่เป็นที่พอใจ เพราะว่า นักอาชญาวิทยารู้ถึงความไม่แน่นอนในสถิติอาชญากรรมเพราะอัตราอาชญากรรมอาจแสดงแตกต่างกันในสถิติเหล่านั้น มากกว่าจะแตกต่างโดยสภาพความเป็นจริง ทำให้การวิเคราะห์ไม่ได้ผลเท่าที่ควร

2. นักสังคมวิทยาพยายามกำหนดกระบวนการที่ทำให้บุคคลกลายเป็นอาชญากร การวิเคราะห์นี้เกี่ยวข้องกับแนวความคิดที่ว่าด้วย เรื่องการเรียนรู้ทางสังคม เช่น การใช้ความคิดรวบยอดเกี่ยวกับ “การเรียนรู้แบบ” “ทัศนคติ” “ค่านิยม” “การสมาคมที่แตกต่างกัน” “ความสับสน” ฯลฯ เพื่ออธิบายความหมายให้เข้าใจถึงคำเหล่านี้ซึ่งได้รับการอธิบายจากทฤษฎีจิตวิทยาสังคมของ John Dewey George Mead, Charles Cooley และ W.I. Thomas ว่าพฤติกรรมอาชญากรรมมีความเกี่ยวข้องกับกระบวนการการเรียนรู้ เช่นเดียวกับพฤติกรรมอื่น ๆ เช่น การเป็นแพทย์ นายธนาคาร เป็นต้น สารของการเรียนรู้ เป็นพื้นฐานสำคัญ โดยเป็นตัวกำหนดว่าบุคคลจะเป็นอาชญากรหรือไม่

ศตวรรษที่ 20 การปรับปรุง วิธีการศึกษาอาชญากรรมเข้าสู่กลุ่มสังคมวิทยา Emile Durkheim (ค.ศ. 1858-1917) สนใจศึกษาพฤติกรรมอาชญากรรม โดยเห็นว่า ปรัชญาการค้น ทางสังคมเป็นข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของบุคคลและลักษณะของข้อเท็จจริงทางสังคม (social facts) เป็นสิ่งซึ่งสามารถศึกษาได้ ถึง การฆ่าตัวตาย อัตราอาชญากรรมและวิเคราะห์ หาความสัมพันธ์เพื่ออธิบายอัตราต่าง ๆ นี้

การศึกษาแนวสังคมวิทยาในอาชญาวิทยาได้มีการปรับปรุงในแนวความคิดเดิมหลาย ประเด็น ในระยะแรกเป็นผลงานของ Shaw (ค.ศ. 1929) และ Mckay (ค.ศ. 1942) เน้นถึงลักษณะ นิสัยของบุคคลที่เป็นสาเหตุสำคัญในปัญหาอาชญากรรม Shaw และ Mckay พิจารณาถึงความไม่ เป็นระเบียบในสังคม หรือ การขาดการควบคุมของชุมชน ถ้าชุมชนใดเมืองใดมีประสิทธิภาพ การควบคุมสูง อัตราการฝ่าฝืนต่อกฎหมายมีน้อย ในเมืองที่มีอัตราการฝ่าฝืนกฎหมายสูง และ อัตราที่พบว่าสูงนี้เป็นอาชญากรรมที่กระทำโดยผู้ใหญ่ และเด็กผู้กระทำผิด ความผิดปกติทางสมอง และความยากจน Shaw และ Mckay พบว่าอัตราการฝ่าฝืนกฎหมายสูงในหมู่เพื่อนบ้านซึ่งไม่ยอมรับ ในลักษณะความแตกต่างของเพื่อนบ้าน ทำให้เกิดความเสื่อมหรือเป็นผลต่ออาชญากรรมได้เช่นกัน

Lindesmith และ Dunham กล่าวว่า อาชญากรรมมีลักษณะสร้างสมโดยบุคลิกภาพ และวัฒนธรรม ซึ่งจะมีอัตราเล็กน้อยต่างกันในแต่ละบุคคล จากการอธิบายโดยหลักกว้าง ๆ ถึง ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพและวัฒนธรรมได้ใช้เป็นพื้นฐานในการศึกษาพฤติกรรมอาชญา กรรม

สำนัก Sociological positivism ได้ปรับปรุงหลักทฤษฎีขึ้นอีกในปลาย ค.ศ. 1930 ได้แก่งานของ Robert K. Merton (ค.ศ. 1938) ในเรื่อง "สภาพการไร้บรรทัดฐาน" (Anomie) โดย พยายามที่จะอธิบายอัตราอาชญากรรมที่มีในระดับสูงในระหว่างกลุ่มยากจน และคงไว้ว่าอาชญา กรรมเป็นผลของความผิดปกติของวัฒนธรรมที่ได้วางไว้ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายและสังคมได้ให้ความ หมายและให้การอธิบายแนวทางของการบรรลุถึงเป้าหมายนั้น ๆ ตามแนวทฤษฎีสภาพการ ไร้บรรทัดฐาน Merton ได้ยกตัวอย่างในสหรัฐ คนทั่วไปได้ผลกระทบจากแรงกดดันทางสังคมเพื่อ ให้บรรลุถึงความสำเร็จในระบบเศรษฐกิจ โดยบางคนต้องมีการแข่งขันเพื่อให้บรรลุความสำเร็จ ทั้ง ๆ ที่ตนไม่ชอบการกระทำเช่นนี้ ผลคือ คนในตำแหน่งต่าง ๆ ประสบกับความสับสนและความ เหนื่อย ในขณะที่ยังคงหวังถึงการประสบผลสำเร็จในเศรษฐกิจมากกว่าจะใช้วิธีหรือ อธิบายเพื่อให้เข้าใจความหมายเพื่อการบรรลุถึงผลนั้น บุคคลเหล่านี้จึงเกิดอารมณ์เบี่ยงเบนในที่สุด ทฤษฎีนี้ใช้ทัศนะของ Merton อธิบายว่า อัตราอาชญากรรมอยู่ในระดับสูงจากบันทึกของทาง ราชการอยู่ในกลุ่มยากจน

นอกจากนี้ยังมีทฤษฎี “ความสัมพันธ์ที่แตกต่าง” (Differential Association theory) ของ Edwin H. Sutherland ได้แนะนำบุคคลผู้ผูกพันในพฤติกรรมอาชญากรรม เพราะว่ามี การติดต่อสัมพันธ์กับกลุ่มเหล่านี้มาก่อน ทำให้มีการเรียนรู้รูปแบบพฤติกรรมอาชญากรรม ทั้งเทคนิค วิธีการทางการประกอบอาชญากรรมและค่านิยม วิธีการเรียนรู้ทำโดยผ่านการติดต่อสัมพันธ์กับกลุ่ม Sutherland เน้นว่าอัตราความแตกต่างของความสัมพันธ์กับอาชญากรและผู้ไม่ใช่อาชญากร เป็นผลทำให้มีการประกอบอาชญากรรม และความสัมพันธ์ต่าง ๆ นี้มีผลต่อรูปแบบและการควบคุม ความนึกคิดและการมองโลกของบุคคล หลักการในกระบวนการมีความสัมพันธ์ซึ่งพฤติกรรม อาชญากรได้พัฒนาขึ้นในตัวบุคคลนี้เหมือนกับหลักของกระบวนการซึ่งพฤติกรรมทางกฎหมาย หรือพฤติกรรมอื่น ๆ ได้มีการปรับปรุงหรือพัฒนา

โดยสรุปแล้ว กลุ่ม Positivist เห็นว่าบุคคลมีแรงจูงใจเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้กระทำ อาชญากรรม เนื่องจากสภาพชีววิทยา จิตวิทยา หรือ สภาพทางสังคม เช่น Lombroso เน้นว่า อาชญากรผู้กระทำผิดได้กระทำโดยการขาดความสัมพันธ์ หรือเนื่องจากความไม่ปกติในชีวภาพ ของตน Goddard พิจารณาว่า ความบกพร่องทางจิตเป็นความสำคัญที่จะต้องควบคุม Sutherland มุ่งที่ความกดดันของกลุ่ม ยิ่งกว่านั้นยังมีเงื่อนไขปัจจัยต่าง ๆ ที่ทำให้มีความแตกต่างในระหว่าง อาชญากรและผู้ไม่ใช่อาชญากร

การศึกษาอาชญากรในฐานะเป็นตัวบุคคลกลุ่ม Positivist ได้เน้นสภาพชีววิทยา นักสังคมวิทยาผู้ซึ่งศึกษาถึงกระบวนการของกลุ่มและการบังคับโดยสังคมและลักษณะนิสัย ของบุคคล ยิ่งกว่านั้น นักสังคมวิทยาได้เน้นถึงการวัดลักษณะนิสัยของบุคคล โดยวิธีการทาง วิทยาศาสตร์และใช้สถิติอาชญากรรมทางราชการเป็นข้อมูลที่สำคัญเพื่อจะได้ข่าวเกี่ยวกับ อาชญากร

Conflict Theory

ปลาย ค.ศ. 1960 เกิดแนวความคิดใหม่ในสหรัฐ ซึ่งเรียกว่าแนวการพิจารณาการขัดแย้ง (Conflict perspective) ในการศึกษาอาชญากรรมและความเบี่ยงเบนโดยเน้นถึง บทบาท ของอำนาจในการควบคุมดำเนินงานของรัฐบาล และรวมทั้งการควบคุมกฎหมาย

แนวพิจารณาการขัดแย้งนี้ Quinney ได้นำมาตั้งสมมติฐานเพื่อสร้างทฤษฎี

- สมมติฐาน 1** (ความหมายของอาชญากรรม) อาชญากรรมเป็นการจำกัดความในพฤติกรรม ของมนุษย์ ซึ่งได้ให้ความหมายโดยหน่วยงานของรัฐ
- สมมติฐาน 2** (รูปแบบกำหนดความหมายของอาชญากร) ความหมายของอาชญากร อธิบาย ได้จากพฤติกรรมซึ่งขัดแย้งกับผลประโยชน์ของกลุ่มในสังคมซึ่งมีอำนาจในการ

จัดรูปวางนโยบายต่อสาธารณะ

สมมติฐาน 3 (ประโยชน์ของการกำหนดอาชญากรรม) ความหมายของอาชญากรรมประยุกต์ใช้โดยส่วนของสังคม ซึ่งมีอำนาจกำหนดรูปแบบการควบคุมและการบริหารดำเนินงานโดยกฎหมายอาญา

การศึกษาแนวความขัดแย้งพอสรุปได้ว่า อาชญากรรมเกิดขึ้นเมื่อบุคคลหรือกลุ่มซึ่งมีอำนาจน้อยเกิดภาวะความไร้ระเบียบ มีความกลัวต่อกลุ่มใหญ่ที่มีอำนาจในการจัดระเบียบสังคม แนวความคิดของสำนักต่าง ๆ มีอิทธิพลต่อการศึกษาอาชญากรรมมาจนถึงทุกวันนี้ โดยมีส่วนผลักดันในการศึกษาสภาพอาชญากรรม ตัวผู้กระทำผิดเป็นรายบุคคล นโยบายการลงโทษผู้กระทำผิดโดยเน้นการแก้ไข โดยนำวิทยาการสมัยใหม่มาปฏิบัติต่อผู้กระทำผิด

นักสังคมวิทยาและการศึกษาอาชญากรรม

สังคมวิทยาเป็นสาขาวิชาที่ศึกษาสภาพมนุษย์ที่มีความสัมพันธ์ต่อกันอย่างเป็นระบบในสังคม ในประเด็นปัญหาอาชญากรรม เช่นเดียวกันเป็นส่วนที่เป็นเรื่องราวภายในสังคมซึ่งนักสังคมวิทยาถือว่าเป็นหน้าที่ของตนที่จะทำการศึกษา โดยเหตุที่ว่าการใช้รูปศัพท์ “อาชญาวิทยา” ทำให้คนทั่วไปเกิดความเข้าใจผิดคิดว่า อาชญาวิทยา เป็นเรื่องเกี่ยวกับวิทยาการในแง่การสืบสวนเป็นงานของตำรวจเท่านั้น แต่ตามความเป็นจริง นักสังคมวิทยาได้ทำการศึกษาดตรวจสอบการแจกแจง แยกประเภทอาชญากรรมและพฤติกรรมเบี่ยงเบน ทั้งในสภาพพื้นที่และสภาพสังคมพร้อมทั้งเก็บรวบรวมข้อมูลของทางราชการ การวิเคราะห์ประเมินค่าและหาข้อสรุป นักสังคมวิทยาได้ศึกษาเปรียบเทียบลักษณะภูมิหลังของผู้กระทำผิดกับคนทั่ว ๆ ไป นอกจากนี้ยังได้ใช้วิธีการสังเกตอย่างละเอียดและลึกซึ้งในโครงสร้างและการดำเนินการของกลุ่มผู้กระทำผิดต่าง ๆ รวมทั้งวิเคราะห์ห้องครัวทางสังคมและอัตราความสำเร็จของโครงสร้างทางสังคม ที่ตั้งขึ้นเพื่อแก้ไขฟื้นฟูบำบัดผู้กระทำผิดให้กลับตัวเป็นคนดี พร้อมทั้งศึกษาปฏิกิริยาของประชาชนที่มีตัวผู้กระทำผิด

จากการศึกษาของนักสังคมวิทยา ทำให้เราทราบถึงธรรมชาติขอบเขต การจำแนก และสาเหตุของการกระทำผิดแบบต่าง ๆ ในสังคม โดยเฉพาะที่สำคัญคือ ทำให้ทราบปัจจัยทางสังคมที่เป็นรากฐานของปัญหาและกระบวนการที่บุคคลก้าวไปสู่การกระทำผิดที่รุนแรง การศึกษาได้พยายามบ่งชี้ให้เห็นแบบแผนของความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนตัวและลักษณะทางสังคมของผู้กระทำผิด กับอัตราการกระทำผิด ได้เน้นความสำคัญของการให้ความสนใจในตัวผู้กระทำผิดและรวมทั้งความผิดที่ได้กระทำลงไป การเน้นถึงการเรียนรู้เกี่ยวกับอาชญากรรมด้วยการศึกษาผู้กระทำผิดและการกระทำผิดนั้น จะทำให้เข้าใจถึงอาชญากรรมที่เกิดขึ้นและการที่อาชญากรรม

ปรับตัวเข้าไม่ได้กับสภาพสังคม

นักสังคมวิทยาศึกษาตัวผู้กระทำผิด พร้อมทั้งปัจจัยทางสังคมโดยนำไปสู่การวิเคราะห์ตำแหน่งทางสังคมตลอดจนแบบแผนการปฏิสัมพันธ์ของบุคคลในสังคม โดยเฉพาะสภาพครอบครัว เศรษฐกิจ สภาพแวดล้อม เพื่อนบ้าน กลุ่มต่าง ๆ จะเป็นปัจจัยมีส่วนให้เกิดการกระทำผิดอย่างไร นักสังคมวิทยาปัจจุบันมุ่งความสนใจไปสู่ความสำคัญของการศึกษาโครงสร้างของสังคมและลักษณะความเกี่ยวข้องในระบบค่านิยมของวัฒนธรรมนั้น จนเป็นที่ยอมรับกันว่าการจัดระเบียบสังคมตลอดจนค่านิยมที่สมาชิกเห็นว่าเป็นสิ่งดีงาม มีบทบาทสำคัญในปัญหาอาชญากรรม

การอธิบายปัญหาอาชญากรรมและพฤติกรรมเบี่ยงเบน โดยใช้โครงสร้างสังคมและวัฒนธรรมเป็นเครื่องอธิบาย ซึ่งโครงสร้างของสังคมและวัฒนธรรม ที่มีอยู่นั้นเป็นส่วนเอื้ออำนวยให้มีการสร้างแนวปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบแบบแผน แต่บางครั้งอาจก่อให้เกิดความไม่เอียงไปสู่พฤติกรรมเบี่ยงเบนได้ เช่น ค่านิยมในการยกย่องผู้มั่งมีของสังคมได้เป็นหนทางนำไปสู่การฉ้อราษฎร์บังหลวง ปัญหาสังคมจึงเป็นผลสืบเนื่องมาจากแบบแผนความประพฤติที่ได้จัดระเบียบไว้ การศึกษาต่อมานักสังคมวิทยาได้พุ่งเล็งถึงพื้นฐานสำคัญของปัญหาอาชญากรรมและพฤติกรรมเบี่ยงเบน โดยเน้นถึงความสลับซับซ้อนในด้านชาติพันธุ์ ศาสนา และวิถีการดำเนินชีวิต การเปลี่ยนแปลงในบรรทัดฐานและการควบคุมทางสังคม การยึดมั่นในวัตถุ ความเสื่อมคลายในระบบความสัมพันธ์และศีลธรรม การรักในตนเอง การเอาวัดเอาเปรียบ เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม นักสังคมวิทยารุ่นใหม่ ต่างมีความเห็นว่าการเน้นถึงความแตกต่างระหว่าง “อาชญากรรม” และ “คนทั่วไป” เป็นหนทางที่จะทำให้เกิดปัญหาและเกิดความไม่เข้าใจอย่างถูกต้อง อาชญากรรมรุนแรงอาจมีสาเหตุมาจากปัจจัยทางชีวภาพ แต่มีใช้ปัจจัยเดียวที่เป็นผลกระทบบอาจเกิดจากสภาพแวดล้อมอื่น ๆ อีก โดยทั่วไปสาธารณชนต้องการที่จะแยกตัวผู้กระทำผิดออกจากสังคม ปรารถนาที่จะให้ผู้กระทำได้รับการตอบแทนอย่างสาสม สิ่งเหล่านี้นักสังคมวิทยาเห็นว่าวิธีการเหล่านี้จะเป็นผลให้ผู้กระทำผิดกลับตัวเข้ามาสู่สังคม เยี่ยงพลเมืองดีอีกไม่ได้เพราะสังคมไม่ยอมรับ

สาระสำคัญของการศึกษาอาชญากรรม

การศึกษาอาชญากรรม เป็นการศึกษาในพฤติกรรมซึ่งทั้งตามกฎหมายและสาธารณชน ถือว่าเป็นการกระทำผิดของอาชญากรและเด็กผู้กระทำผิด รวมถึงการศึกษาวิธีการควบคุม ป้องกันและการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิด ฉะนั้นสาระของการศึกษาอาชญากรรม จึงมีประเด็นต่าง ๆ ที่ควรจะได้พิจารณา คือ

1. ลักษณะของประชากร ได้แก่ อายุ เพศ เชื้อชาติ สัญชาติ สถานภาพ การสมรส

อาชีพ การศึกษา ถิ่นที่อยู่อาศัย สถานที่ประกอบอาชีพกรรม เป็นต้น ในช่วงระยะเวลาการกระทำผิดของผู้กระทำผิดนั้น ซึ่งการแจกแจงลักษณะของประชากร เมื่อถูกจับกุมและควบคุมในสถานกักกัน เรือนจำ จะช่วยให้ได้รับข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการเข้าร่วมกระทำผิดและท้องที่ที่มีการกระทำผิดและถิ่นที่อยู่อาศัยของผู้กระทำผิด เพื่อการวางแผนการป้องกันและควบคุม

โดยการศึกษาพบว่าทางประชากร อายุ และการขยายเมืองเป็นผลให้เพิ่มผู้กระทำผิด

2. วิธีการรายงานการกระทำผิด การจับกุม การพิสูจน์หลักฐาน การแก้ไขปัญหาคอร์รัปชัน การเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรมและอาชญากร

3. ศึกษาสภาพกฎหมายอาญาโดยเปรียบเทียบกับประเทศอื่น ในจุดมุ่งหมายทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองรวมทั้งวิธีการลงโทษ เพื่อนำมาปรับปรุงให้ได้วิธีการที่เหมาะสมที่สุด

4. ค้นคว้า วิจัย เพื่อปรับปรุงแก้ไขสมมติฐานแนวความคิดเกี่ยวกับการอธิบายสาเหตุแห่งอาชญากรรม เพื่อเป็นแนวทางแก้ไขอย่างมีประสิทธิภาพ

5. วิเคราะห์ถึงมาตรการในการจำแนกลักษณะพฤติกรรม ที่กฎหมายบัญญัติว่าเป็นอาชญากร หรือ เด็กกระทำผิด

6. ศึกษาถึงการกระทำผิดซ้ำ ๆ และการกระทำผิดเป็นนิสัย รวมทั้งการวิเคราะห์ผู้กระทำผิดครั้งแรกและผู้กระทำผิดซ้ำ ๆ และศึกษาความผิดปกติทางจิต อันเป็นทางไปสู่การประกอบอาชญากรรมและการกระทำผิดของเด็ก

7. พิจารณาปัญหาพฤติกรรมเบี่ยงเบนและการควบคุมเพื่อหลีกเลี่ยงการนำไปสู่สภาพการประกอบอาชญากรรมในที่สุด เช่น การติดยาเสพติด การดื่มสุรา การฆ่าตัวตาย การพนัน เป็นต้น

8. พิจารณาความเหมาะสมของกฎหมายและสภาพสังคม โดยศึกษาหลักการบังคับใช้กฎหมาย วิธีการปฏิบัติของกฎหมายบางประเภท เช่น ประกาศคณะปฏิวัติ การประกาศใช้กฎอัยการศึก กฎหมายป้องกันและควบคุมการกระทำผิดทางเพศ เป็นต้น

9. ศึกษาประสิทธิภาพการดำเนินงานตลอดจนความล้มเหลวในการใช้มาตรการต่าง ๆ เช่น การฟื้นฟูจิตใจ การบำบัดรักษาผู้กระทำผิด การควบคุมผู้ต้องขังในเรือนจำ การคุมประพฤติ การลงโทษ การสงเคราะห์ภายหลังการปลดปล่อย เป็นต้น

10. ประเมินผลการปฏิบัติงานการป้องกันอาชญากรรม

วิธีการศึกษาอาชญากรรม

การอธิบายอาชญากรรมโดยทั่วไปแบ่งเป็น 2 แบบ

1. โดยใช้ความรู้สึก สามัญสำนึก ของบุคคลที่รู้จักกันที่อยู่ในชุมชน, กลุ่มการเมือง ธุรกิจ ศาสนา ซึ่งวิธีการนี้ทำโดยเก็บข้อมูลและจัดระเบียบข้อมูล que ผู้ศึกษาคิดว่ามีความสำคัญ

2 วิธีการตรวจสอบ เป็นระบบการศึกษาตัวบุคคลผู้ถูกจับกุมหรือเป็นเหยื่ออาชญากรรม รวมทั้งใช้สถิติของการจับกุมและรวมถึงเหยื่อโดยศึกษาแบบของพฤติกรรมอาชญากรรมเฉพาะ โดยมีวิธีการดังนี้

1. สถิติอาชญากรรม วิธีการโดยทั่วไปในอาชญาวิทยา คือ มุ่งดูความสัมพันธ์ ระหว่างการจับกุมและเหยื่อรวมทั้งปัจจัยทางสังคมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง Bonger ได้ใช้วิธีการนี้ศึกษา โดยเสนอความสัมพันธ์ระหว่างอัตราอาชญากรรมและเงื่อนไขทางเศรษฐกิจโดยอาศัยระยะเวลา ที่ผ่านไปช่วยศึกษา วิธีการนี้ค่อนข้างยาก ตารางที่สถิติอาชญากรรมอาจขาดความแน่นอนและ สถิติเป็นแค่เพียงการแสดงความสัมพันธ์กันอย่างกว้าง ๆ เช่น อาจระบุว่าอาชญากรรมเกิดกับผู้คน ที่อยู่ในเขตอากาศร้อนมากกว่าในแถบอากาศหนาว แต่ไม่ได้บอกเลยว่าอาชญากรรมที่เกิดเป็น ผลเนื่องจากอากาศมีผลต่ออารมณ์หรือการติดต่อกันของผู้ที่อยู่ในเขตร้อนมากกว่าเขตหนาว หรือ เขตร้อนมีของมีนเมามากกว่า ฯลฯ ผลคือ วิธีการนี้มีคุณค่าในการรวบรวมข้อเท็จจริง แต่ไม่จำเป็นว่าจะนำไปสู่การพิสูจน์ข้อเท็จจริงนั้นได้

2. สถิติในลักษณะและเงื่อนไขสภาพของอาชญากร วิธีการนี้เป็นการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างอาชญากรและคนทั่วไป เพื่อดูถึงความป่วยในลักษณะเงื่อนไขที่ปรากฏ ฉะนั้นการ ทดสอบบุคลิกภาพเพื่อดูความสัมพันธ์ในอารมณ์ที่ไม่ปกติของอาชญากรและคนทั่วไป โดยการ ศึกษาสภาพครอบครัวที่แตกแยก โดยการตาย การหย่าร้าง และเปรียบเทียบกับบุคคลที่มาจาก ครอบครัวที่ยึดมั่นในกฎหมาย โดยดูถึงเชื้อชาติ เพศ อายุ การเสพของมีนเมา การศึกษา และ เงื่อนไขอื่น ๆ ที่จะค้นหาได้ แล้วนำมาเปรียบเทียบซึ่งเครื่องชี้เหล่านี้จะแสดงถึงความสัมพันธ์ กันอย่างมากภายในกลุ่มอาชญากร

3. ศึกษาบุคคลรายกรณี วิธีการนี้คำนึงถึงตัวบุคคลเป็นสำคัญสถิติไม่มีความจำเป็น ในวิธีการนี้ เช่น การศึกษาบุคคลที่กระทำอาชญากรรม ถ้าเน้นความสำคัญของสภาพแวดล้อม เป็นตัวกำหนด โดยเฉพาะ “บ้าน” มีความเกี่ยวข้องพันต่อชีวิตอาชญากรเป็นส่วนใหญ่ เช่นนี้เป็น วิธีการศึกษารายกรณีบุคคล วิธีการศึกษาเช่นนี้จะระบุว่าแบบบ้านเป็นเช่นไร และทำไมบ้านเช่นนั้น จึงเป็นส่วนทำให้มีเด็กกระทำผิดหรืออาชญากรมาก

วิธีการนี้มีการวิจารณ์ว่า

ก. อาจเกิดอคติต่อกรณีที่กำลังศึกษาอยู่ เช่นอาจค้นหาแต่ปัจจัยที่ไม่มีความสำคัญ และละทิ้งปัจจัยที่มีความสำคัญต่อสิ่งที่ศึกษาโดยผู้ศึกษาจะพิจารณาแต่ว่าความเหมาะสมกับแบบ ที่ตนคิดขึ้นกับเรื่องที่กำลังศึกษาเท่านั้น

ข. ส่วนมากบุคคลที่ศึกษารายกรณีมักทำงานในหน่วยงานเกี่ยวกับเด็กผู้กระทำผิด และการศึกษาเช่นนี้ก็มีผลในการแนะนำ ผลคือการศึกษานั้นจะเป็นการเปลี่ยนแปลงแก้ไขเยาวชนมากกว่าจะเป็นการเข้าใจถึงสาเหตุของเยาวชนผู้กระทำผิด

4. จำกัดกรณีศึกษา เป็นวิธีการผสมแบบการศึกษารายกรณีและการตรวจสอบ สถิติลักษณะของอาชญากร

5. การศึกษาอาชญากร โดยการเข้าไปเกี่ยวข้องกับอาชญากรโดยทำเสมือนหนึ่งเป็นบุคคลเหล่านั้น โดยวิธีการเช่นนี้จะทำให้สังเกตทัศนคติ คุณลักษณะและชีวิตความเป็นอยู่ของเขาเหล่านั้น

6. วิธีการทดลอง หมายถึง การศึกษาหาสาเหตุของการกระทำผิดและพยายามเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลหรือกลุ่มนั้นภายใต้การควบคุมเงื่อนไขต่าง ๆ

เหยื่ออาชญากรรม

เหยื่ออาชญากรรม หมายถึง บุคคลผู้ซึ่งได้รับอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สิน โดยมีได้ยินยอมที่จะเป็นเช่นนั้น

เหยื่ออาชญากรรม เป็นการพิจารณาในแง่การเข้าไปพัวพันกับการกระทำของอาชญากร และในแง่ของการป้องกันไม่ให้เผชิญกับอาชญากรรม เหยื่ออาชญากรรมนี้หมายถึงบุคคล หรือกลุ่มธุรกิจ

จากการศึกษาได้พบว่า อัตราของผู้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมสูง ปรากฏในกลุ่มผู้มีรายได้น้อย และจะลดลงในกลุ่มผู้มีรายได้สูง แต่เหยื่อจากการลักขโมยและโจรกรรมจะมีอัตราสูงในกลุ่มผู้มีรายได้สูง

เหยื่ออาชญากรรมพิจารณาจากรายได้ ต่ออัตรา 100,000 คน

ประเภทความผิด	0 ถึง	3,000 ถึง	6,000 ถึง	มากกว่า
	2,999	5,999	9,999	10,000
จำนวนทั้งหมด	2,369	2,331	1,820	2,237
ข่มขืน	76	49	10	17
ปล้น	172	121	48	34
ทำร้ายร่างกาย	229	316	144	252
ย่องเบา	1,319	1,020	867	790
ลักขโมย	420	619	549	925
ขโมยรถ	153	206	202	219
รวม	5,232	8,238	10,382	5,946

อัตราของผู้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมที่เป็นหญิงมีอัตราสูงในกลุ่มอายุ 20 - 29 อัตราของผู้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมที่เป็นชาย มีอัตราสูงในกลุ่มอายุ 30 - 39 ในอันตรรายจากพวกโจรกรรม เพราะว่าเป็นหัวหน้าครอบครัว

อาชญากรรมต่อบุคคลอัตราสูงในกลุ่มชายอายุ 20 - 29

เหยื่ออาชญากรรมพิจารณาโดยอายุและเพศ

เพศชาย

ประเภทความผิด	เพศชาย						60 + อายุทั้งหมด
	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	รวม	
จำนวนทั้งหมด	951	5,924	6,231	5,150	4,231	3,465	3,031
ปล้น	61	257	112	210	181	98	112
ทำร้ายร่างกาย	399	824	337	263	181	146	287
ย่องเบา	123	2,782	3,649	2,365	2,295	2,343	1,583
ลักขโมย	337	1,546	1,628	1,839	967	683	841
ขโมยรถ	31	515	505	473	605	195	268

	เพศหญิง						
จำนวนทั้งหมด	334	2,424	1,514	1,908	1,132	1,052	1,059
ข่มขืน	91	238	104	48	0	0	83
ปล้น	0	238	157	69	60	81	97
ทำร้ายร่างกาย	91	333	52	286	119	40	118
ย่องเบา	30	665	574	524	298	445	314
ลักขโมย	122	570	470	620	536	405	337
ขโมยรถ	0	380	157	334	119	81	130

ส่วนมากเป็นอาชญากรรมต่อบุคคลที่เป็นความรุนแรง โดยเฉพาะการประทุษร้ายร่างกายและการข่มขืนในสหรัฐ ปัญหาการทำร้ายระหว่างผิวเป็นความรุนแรงที่เกิดขึ้น

สถานที่ซึ่งเหยื่ออาชญากรรมปรากฏ ไม่มีความแน่นอนรวมทั้งสถานที่และเวลา แต่ยามวิกาลเป็นเวลาที่มักจะมีอาชญากรรมเกิดขึ้นบ่อย

คำถามท้ายบท

1. การอยู่ร่วมกันเป็นสังคมมนุษย์ มีความจำเป็นหรือไม่มากนักน้อยเพียงใด ที่จะต้องมีการควบคุมสังคม จงอธิบาย?
2. “อาชญากรรม” คืออะไร ในทัศนะของกฎหมาย?
3. ปฏิกริยาของสาธารณชนที่พิจารณาถึงอาชญากรรม มีอย่างไรบ้าง จงวิจารณ์?
4. จงเปรียบเทียบแนวความคิดต่าง ๆ ที่ศึกษาอาชญากรรม และชี้ให้เห็นถึงความแตกต่างจากแนวความคิดของสำนักนั้น ๆ
5. นักสังคมวิทยามีจุดมุ่งหมายและวิธีการศึกษาอาชญากรรมอย่างไรบ้าง ท่านเห็นด้วยกับวิธีการของนักสังคมวิทยาหรือไม่ จงแสดงความคิดเห็น
6. ประเด็นสำคัญในการศึกษาอาชญากรรมมีอะไรบ้าง จงอธิบายให้เข้าใจ
7. “เหยื่ออาชญากรรม หรือผู้เสียหาย” หมายถึงใคร มีลักษณะอย่างไรบ้าง